

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Mirosława Wysocka (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi J. K.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu
Apelacyjnego w (...) z dnia 7 listopada 2017 r. sygn. akt I ACa (...)

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko J. K.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 24 października 2019 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

I. oddala zażalenie;

**II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 540 (pięćset
czterdzieści) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda M. K. i pozwanego J. K. od wyroku Sądu Okręgowego w O., który częściowo uwzględnił powództwo o ochronę dóbr osobistych, zobowiązując pozwanego do opublikowania w lokalnym dzienniku oświadczenia określonej treści.

W dniu 11 marca 2019 r. pozwany J.K. wniósł skargę o wznowienie postępowania, opierając ją na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. W uzasadnieniu skargi podniósł, że na pytanie, które w dniu 8 października 2018 r. skierował do Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej otrzymał odpowiedź z dnia 11 grudnia 2018 r., odnoszącą się do prośby o interpretację „raportu danych retencyjnych”, będącego jednym z dowodów, na których został oparty zaskarżony wyrok. Według skarżącego, „gdyby dane z pisma UAE były znane i ujawnione w postępowaniu, mogłyby realnie wpłynąć na treść orzeczenia, strona nie mogła z nich skorzystać w poprzednim postępowaniu, a ich nieznanie wynikała z przyczyn obiektywnych, a nie z przyczyn obciążających stronę”.

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2019 r. odrzucił skargę o wznowienie na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. Na uzasadnienie postanowienia powołał fakt, że mający stanowić podstawę wznowienia dowód z pisma Prezesa UAE powstał po prawomocnym zakończeniu postępowania. Ze względu na to, że podstawy wznowienia postępowania przewidzianej w art. 403 § 2 k.p.c. nie może stanowić środek dowodowy powstały po uprawomocnieniu się wyroku, skarga podlegała odrzuceniu jako nieoparta na ustawowej podstawie.

W zażaleniu opartym na zarzucie naruszenia art. 403 § 2 i 410 § 1 k.p.c. pozwany wniósł o zmianę tego postanowienia i wznowienie postępowania ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Skarżący podniósł, że pismo z dnia 11 grudnia 2018 r., które powołuje jako wykryty środek dowodowy w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c., „odnosi się oraz zawiera obiektywną i rzetelną ocenę dowodu znajdującego się w aktach sprawy i istniejącego przed rozstrzygnięciem sporu tj. raportu danych retencyjnych firmy N. S.A.”. Z pisma tego wynika również, zdaniem skarżącego, że analiza danych retencyjnych wymagała specjalistycznej wiedzy, co świadczy o tym, iż Sąd powinien był z urzędu dopuścić dowód z opinii biegłego z zakresu telekomunikacji i informatyki.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny prawidłowo badał w pierwszej kolejności, czy powołana w skardze podstawa wznowienia rzeczywiście w sprawie istnieje, bowiem

sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom, w tym art. 403 k.p.c., nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli z samego jej uzasadnienia wynika, że powołana podstawa nie zachodzi; taka skarga podlega odrzuceniu (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/99, OSNP 2001, nr 4, poz. 133, z dnia 31 marca 2004 r., III CZ 13/04, niepubl., z dnia 19 maja 2005 r., II CZ 41/05, niepubl., z dnia 14 grudnia 2006 r., I CZ 103/06, niepubl. i z dnia 16 maja 2007 r., III CSK 56/07, niepubl.).

Prawidłowy jest też wyprowadzony przez Sąd Apelacyjny z tego badania wniosek, że podstawa wznowienia określona w art. 403 § 2 k.p.c. w sprawie nie występuje. „Wykrycie” środków dowodowych może być skutecznie powołane jako podstawa wznowienia przewidziana w tym przepisie pod warunkiem, że będą to środki dowodowe, które istniały w czasie prawomocnie zakończonego postępowania, przed uprawomocnieniem się zaskarżonego orzeczenia (por. m.in. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna z dnia 21 lutego 1969 r., III PZP 63/68, OCNC 1969, nr 12, poz. 208 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2013 r., IV CZ 79/13, niepubl. i z dnia 18 grudnia 2017 r., III CZ 45/17, niepubl.). Wynika to wyraźnie z przepisu i pozostaje też w zgodzie z zasadą, że dla oceny prawidłowości orzeczenia z punktu widzenia procesowego decydujące znaczenie ma stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 k.p.c.)

Powołany przez skarżącego środek dowodowy, który powstał rok po zakończeniu postępowania, oczywiście nie może być traktowany jako istniejący przed uprawomocnieniem się orzeczenia i później dopiero „wykryty”, który to termin zgodnie ze swym sensem może odnosić się tylko do tego, co już istniało. Z tego względu nie ma znaczenia to, że powołane pismo nawiązuje do dowodu istniejącego i uwzględnionego w toku postępowania, ani tym bardziej to, że według skarżącego „zawiera ono obiektywną ocenę” takiego dowodu. Bezprzedmiotowe z rozważanego punktu widzenia są wywody zażalenia dotyczące dowodu z opinii biegłego, który - zdaniem skarżącego - Sąd powinien był dopuścić w postępowaniu zakończonym zaskarżonym wyrokiem.

Trafne stanowisko Sądu, że skarżący nie wykazał przewidzianej w art. 403 § 2 k.p.c. przesłanki wznowienia polegającej na „późniejszym wykryciu” środka dowodowego, który mógłby mieć wpływ na wynik sprawy, stanowiło uzasadnioną podstawę odrzucenia skargi na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. W tej sytuacji jedynie dla porządku, w związku z twierdzeniami skarżącego, należy zauważyć, że nie zachodziłby tu i tak przypadek powołania się na dowód, którego strona nie mogła uzyskać (z którego nie mogła skorzystać) w poprzednim postępowaniu.

Z tych względów zażalenie pozwanego podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 394¹⁴ k.p.c., z orzeczeniem o kosztach postępowania stosownie do art. 98 § 1 w zw. z art. 398²¹ i 391 § 1 k.p.c.

jw